

SABADELL I LES DONES

**UN PASSEIG
PER LA HISTÒRIA**

2016

Ajuntament de Sabadell

SABADELL I LES DONES

**UN PASSEIG
PER LA HISTÒRIA**

2016

CARRERS AMB NOM DE DONA, TOT UN CAMÍ ENCARA PER FER

Com tot el que fa referència a la qüestió de la igualtat, no podem sentir-nos satisfetes. Sabadell té més 1.300 vies urbanes i espais públics amb nom. Pocs més de 600 fan referència a homes i només 60 porten nom de dona. Una ciutat hauria de ser representativa de les persones que hi habiten. Així, hauríem de tenir carrers dedicats a persones de totes les procedències que avui formen part de la ciutat i més de la meitat haurien d'estar dedicats a les dones. Però no volem que aquest sigui un calendari de la frustració ni del victimisme, sinó que l'objectiu és celebrar el que ara tenim perquè és, precisament, el nostre punt de partida.

Perquè si bé la ciutat no representa la realitat actual, segurament sí que és un bon testimoni de la seva història. Així passejant per la ciutat –des del nucli fundacional i resseguint la seva progressiva expansió– la història ens ve a trobar a través dels noms que identifiquen les vies públiques.

Una ciutat que es preocupa de fer créixer la presència dels noms de dona en el seu nomenclàtor és una ciutat que valora les aportacions que les dones han fet i fan a la societat i els sap donar visibilitat. En el nomenclàtor de Sabadell trobem seixanta noms de dona, entre els quals n'hi ha disset que estan directament vinculats amb la ciutat, ja sigui per naixença o per residència. Hi ha carrers i espais públics amb noms d'activistes socials i sindicalistes, polítiques, escriptores, pedagogues, científiques, artistes de l'escena i de la música, i també altres dones que van tenir un destacat paper en la història. La ciutat reté així la memòria de les fites aconseguides per dones que van trencar motlles.

En el calendari d'enguany hi apareixen nou noms de dona, tant de la ciutat com d'arreu. Els tres primers mesos estan dedicats a dones que van desenvolupar la seva tasca en l'àmbit de l'activisme social, el sindicalisme i la política. En els tres mesos següents prenen protagonisme dones que han excel·lit en l'àmbit artístic. I el tercer trimestre és per a les dones que van obrir nous camins en l'àmbit de la pedagogia. Finalment, l'antepenúltim i penúltim mesos de l'any ressalten la tasca duta a terme per col·lectius de dones, mentre que el darrer és per a la plaça de les Dones, un espai ciutadà que aquest 2016 fa trenta anys duu aquest nom.

Ha estat una tria que ha tingut en compte que hi apareguin carrers i espais dels set districtes de la ciutat, que hi hagi diversitat pel que fa a la procedència de les dones representades i a les tasques desenvolupades. A les darreres pàgines hi trobareu, a banda de més informació sobre el nomenclàtor, una proposta d'itinerari per als carrers i espais públics inclosos en aquest calendari. Us animem a fer-lo i a continuar aprofundint en l'empremta que tantes i tantes dones han deixat en la pell sempre imperfecta de la història.

Ara ens toca a nosaltres redibuixar el present, posar en valor l'aportació femenina en la construcció de la vida col·lectiva. Només així els carrers de les ciutats acabaran sent un mirall no deformat de l'ànima de totes les seves persones.

Juli Fernández i Olivares

Alcalde de Sabadell

Miriam Ferràndiz i Saus

Regidora de Drets Civils i Ciutadania

**PLAÇA
D'ISABEL VILÀ**
MESTRA I SINDICALISTA

ISABEL VILÀ I PUJOL
(CALONGE, 3 D'AGOST DE 1843
SABADELL, 23 DE DESEMBRE DE 1896)

«I recordeu que només la cultura us farà lliures, tan lliures com els nois. Si sabeu de llegir i de sumar, ningú no us podrà esclavitzar com va esclavitzar els vostres pares de petits.»

Frase dita pel personatge d'Isabel Vilà i Pujol a l'obra de teatre *Isabel Cinc Hores*, de Toni Strubell. Pollença: El Gall Editor, 2005.

28

GENER

2016

31

1

ANY NOU

2

3

4

5

6

REIS

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

Dia Internacional en
Memòria de les Víctimes
de l'Holocaust

28

29

30

31

**PLAÇA DE
DOLORES IBÁRRURI**

**"LA PASIONARIA"
DIRIGENT HISTÒRICA DEL PARTIT
COMUNISTA D'ESPANYA (PCE)**

**DOLORES IBÁRRURI GÓMEZ
(GALLARTA, BISCAIA, 9 DE DESEMBRE DE 1895 -
MADRID, 12 DE NOVEMBRE DE 1989)**

**«Jo no sóc una dona
excepcional. Sóc una
dona del poble que pateix
com pateixen totes les
dones.»**

Dolores Ibárruri durant
l'entrevista realitzada
per Jesús Quintero per al
programa *El loco de la colina*,
Radio Nacional de España
(1982).

1 	2	3	4	5	6	7
					Dia Internacional Contra la Mutilació Genital Femenina	
8 	9	10	11	12	13	14
15 	16	17	18	19	20	21
					Dia Mundial de la Justícia Social	
22 	23	24	25	26	27	28
Dia Europeu per a la Igualtat Salarial entre Dones i Homes						
29	1	2	3	4	5	6

FEBRER
2016

**CARRER DE
TERESA CLARAMUNT**

**TEIXIDORA I DIRIGENT
ANARCOSINDICALISTA**

TERESA CLARAMUNT I CREUS
(SABADELL, 4 DE JUNY DE 1862 -
BARCELONA, 11 D'ABRIL DE 1931)

«De poc li ha servit a l'home la cultura de la civilització, quan ni tan sols ha sabut fer front a les dificultats de la lluita social per ell mateix provocades i, en comptes d'eleva la dona a l'emancipació, l'ha llançat a la més cruel explotació capitalista.»

Teresa Claramunt: *La mujer. Consideraciones generales sobre su estado ante la prerrogativa del hombre.* Maó: Biblioteca del Porvenir Obrero, 1905.

29	1 	2	3	4	5	6
7	8 Dia Internacional de les Dones	9 	10	11	12	13
14	15 	16	17	18	19 Dia Internacional per a l'Eliminació de la Discriminació Racial	20
21	22 	23	24	25 DIVENDRES SANT	26	27
28 DILLUNS DE PASQUA	29	30	31 	1	2	3

MARÇ
2016

**CARRER DE
MARIA ANTÒNIA SALVÀ**
POETESSA I TRADUCTORA

MARIA ANTÒNIA SALVÀ I RIPOLL
(CIUTAT DE MALLORCA, 4 DE NOVEMBRE DE 1869-
LLUCMAJOR, 29 DE GENER DE 1958)

«I succeí que jo, que tant de nina com de jove, passava llargues temporades al camp, amb gran secret i sols per contentar-me a mi mateixa, comencí a rimar les impressions hagudes en l'escenari que em voltava: la plana, vulgar, en el sentir de molts, però que jo havia assimilada justament amb les manifestacions de la musa popular, fent-les substància pròpia, retraient-les després amb tota sinceritat, i fins (passats molts d'anys), amb la pretensió d'haver dit qualche cosa inèdita.»

Maria Antònia Salvà: *Entre el record i l'enyorança*. Palma de Mallorca: Editorial Moll, 1981.

28

29

ABRIL
2016

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Dia Internacional
del Poble Gitano

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

SANT JORDI

25

26

27

28

29

30

1

Primera concentració
de les "Madres de la
Plaza de MAyo"

**CARRER DE
NARCISA FREIXAS**

PEDAGOGA I COMPOSITORA

NARCISA FREIXAS I CRUELLS
(SABADELL, 13 DE DESEMBRE DE 1859 -
BARCELONA, 20 DE DESEMBRE DE 1926)

«La música sempre m'havia interessat i sempre m'havia preocupat l'educació dels infants. El meu desig era treballar per la cultura musical de la mainada i dels pobres, i volia dur als pobres el consol preciós de la música.»

Narcisa Freixas entrevistada per Margarita Nelken a les pàgines del diari *El Día*, Madrid, 17 de març de 1917.

Retrat de Narcisa Freixas i Cruells tocant el piano. S.d.- Autor: desconegut. Fons Ricard Simó Bach/ AHS.
Pàgina 37 del volum 1 de la publicació *Obres de Narcisa Freixas: edició d'homenatge*.
Barcelona: Casa Henrich, 1928.

2	3	4	5	6 ●	7	8	1 FESTA DEL TREBALL
9 APLEC DE LA SALUT	10	11	12	13 ☾	14	15 Dia Internacional de les Famílies	
16	17 Dia Internacional Contra la Lesbofòbia, l'Homofòbia, la Bifòbia i la Transfòbia	18	19	20	21 ○	22	
23	24 1966: Comencen les jornades "20 anys de feminisme a Catalunya"	25	26	27 1976: Comencen a Barcelona les 1es Jornades Catalanes de la Dona	28 Dia Internacional d'Acció per a la Salut de les Dones 1972: I Trobada Internacional de Dones a París	29 ☾	
30	31	1	<div data-bbox="936 1193 1346 1465"> <p>MAIG 2016</p> </div>		4	5	

CARRER DE MERCÈ RODOREDA

ESCRITORA

MERCÈ RODOREDA I GURGUÍ
(BARCELONA, 10 D'OCTUBRE DE 1908 -
GIRONA, 13 D'ABRIL DE 1983)

**«Escriure és una fugida,
allò tan vulgar que
se'n diu una evasió.
Escriure em serveix de
sedant i d'excitant. I de
satisfacció, d'angoixa, de
moltes coses barrejades.
Em cansa molt. Ho
necessito, perquè s'ha de
fer una cosa o altra, a la
vida.»**

Mercè Rodoreda entrevistada
per Montserrat Roig a les
pàgines de la revista *Orifloma*,
núm. 118 (abril 1972).

30	31	1	2	3	4	5
				2005: Comença a Barcelona la trobada de dones "Les dones sabem i sabem fer"	Dia Internacional dels Infants Victimes d'Agressions	
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
1948: Neix a Barcelona l'escriptora feminista Montserrat Roig (homenatge als 25 anys de la seva mort)						1975: I Conferència Mundial sobre la Dona a Mèxic
20 	21	22	23	24	25	26
Dia Mundial de les Persones Refugiades				SANT JOAN		
27 	28	29	30	1	2	3
	Dia Internacional de l'Orgull LGBTI					

JUNY
2016

**JARDÍ DE
MARIA MONTESSORI**
PEDAGOGA ITALIANA, INICIADORA DEL
MOVIMENT DE RENOVACIÓ PEDAGÒGICA

MARIA MONTESSORI
(CHIARAVALLE, ITÀLIA, 31 D'AGOST DE 1870 -
NOORDWIJK, PAÏSOS BAIXOS, 6 DE MAIG DE 1952)

**«El millor senyal d'èxit
per a un professor és quan
pot dir: “Ara els nens
treballen com si jo no
existís”.»**

Maria Montessori: *El nen: el
secret de la infància*, 1936.

JULIOL
2016

27	28		30	1	2	3
4 ●	5	6	7	8	9	10
11	12 ☾	13	14 <small>1980: II Conferència Mundial sobre la Dona a Copenhaguen</small>	15	16	17
18	19 ○ <small>Aprovació a Nova York de la Declaració de Seneca Falls, text fundacional del sufragisme</small>	20	21	22 <small>Dia Internacional del Treball Domèstic</small>	23	24
25	26 ☾	27	28	29	30	31

**PLAÇA DE
DOLORS VIÑAS**
PEDAGOGA I PERIODISTA

DOLORS VIÑAS CAMPS
(SABADELL, 11 DE SETEMBRE DE 1907 -
9 DE JULIOL DE 1991)

«Els alumnes m'estimen, tot i que diuen que rondino molt... però em sembla que sé comprendre els altres, m'entrego molt, m'agrada ajudar. I els he ensenyat a treballar.»

Dolors Viñas entrevistada per Anna Grau a les pàgines del *Diari de Sabadell* (4 de juliol de 1987).

1	2 ●	3	4	5	6	7
8	9 Dia Internacional dels Pobles Indígenes	10 ☾	11	12 Dia Internacional de la Joventut	13	14
15 L'ASSUMPCIÓ	16	17	18 ○	19	20	21
22	23	24	25 ☾	26	27	28
29	30	31 Dia Internacional de la Solidaritat	1	2	3	4

AGOST
2016

**PLAÇA DE
MARIA TERESA
GAVARRÓ I CASTELLTORT**

PEDAGOGA

MARIA TERESA GAVARRÓ I CASTELLTORT
(IGUALADA, 25 D'AGOST DE 1915 -
SABADELL, 16 DE JULIOL DE 1986)

«Jo anava a la universitat amb els meus fills. No tenia altra compensació que la de saber, i per a mi això ja era important. Has de saber de totes les coses. T'has de transformar. Els que ja som grans ens hem hagut de transformar molt.»

Maria Teresa Gavarró entrevistada per Josep Ache a les pàgines del *Diari de Sabadell* (2 de juliol de 1983).

29

SETEMBRE

2016

1

2

3

4

1995: IV Conferència Mundial sobre la Dona a Pequín

5

FESTA MAJOR DE SABADELL

6

7

8

9

10

11

DIADA NACIONAL DE CATALUNYA

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Dia Internacional Contra l'Explotació Sexual i el Tràfic de Dones

26

27

28

29

30

1

2

Dia d'Acció Global per a la Despenalització de l'Avortament

**CARRER DE
LES MARES DE LA
PLAÇA DE MAIG**

«En Argentina las locas de Plaza de Mayo serán un ejemplo de salud mental porque ellas se negaron a olvidar en los tiempos de la amnesia obligatoria.»

Eduardo Galeano: "Derecho al delirio", del llibre *Patas arriba. La escuela del mundo al revés*. Madrid : Siglo XXI, 2008).

Mares de la plaça de Maig: Associació formada a la República Argentina amb la finalitat de recuperar en vida els detinguts desapareguts durant la dictadura militar (1976-1983), i, més tard, per esbrinar qui van ser els responsables dels crims i fer que els jutgessin.

OCTUBRE
2016

26

27

28

30

1

2

3

4

5

6

7

8

9
Dia Internacional de la Nena

10

11
Dia Internacional
de les dones rurals

12
FESTA DEL PILAR

13

14

15
Dia Internacional
de les Dones Rurals

16

17
Dia Internacional per a
l'Eradicació de la Pobresa

18

19

20

21

22

23

24
31

25

26

27

28

29

30

**CARRER DE
LES COSIDORES**
OFICI DEL TÈXIL

«La feina de la cosidora era molt important perquè recuperava peces que haurien anat per tara i es valorava molt l'experiència que anava adquirint la treballadora. Aquesta valoració fomentava un sentiment d'orgull de la cosidora per la feina ben feta.»

Virginia Domínguez: *Treball femení a la indústria tèxtil llanera de Sabadell durant el segle XX* (tesi doctoral, UAB 2005).

Grup de noies repassadores de peces de la fàbrica J. Puncernau. Al centre, una noia marcant les peces amb el logotip de l'empresa. Sabadell, abans de 1936. Autor: Francesc Casañas i Riera / AHS

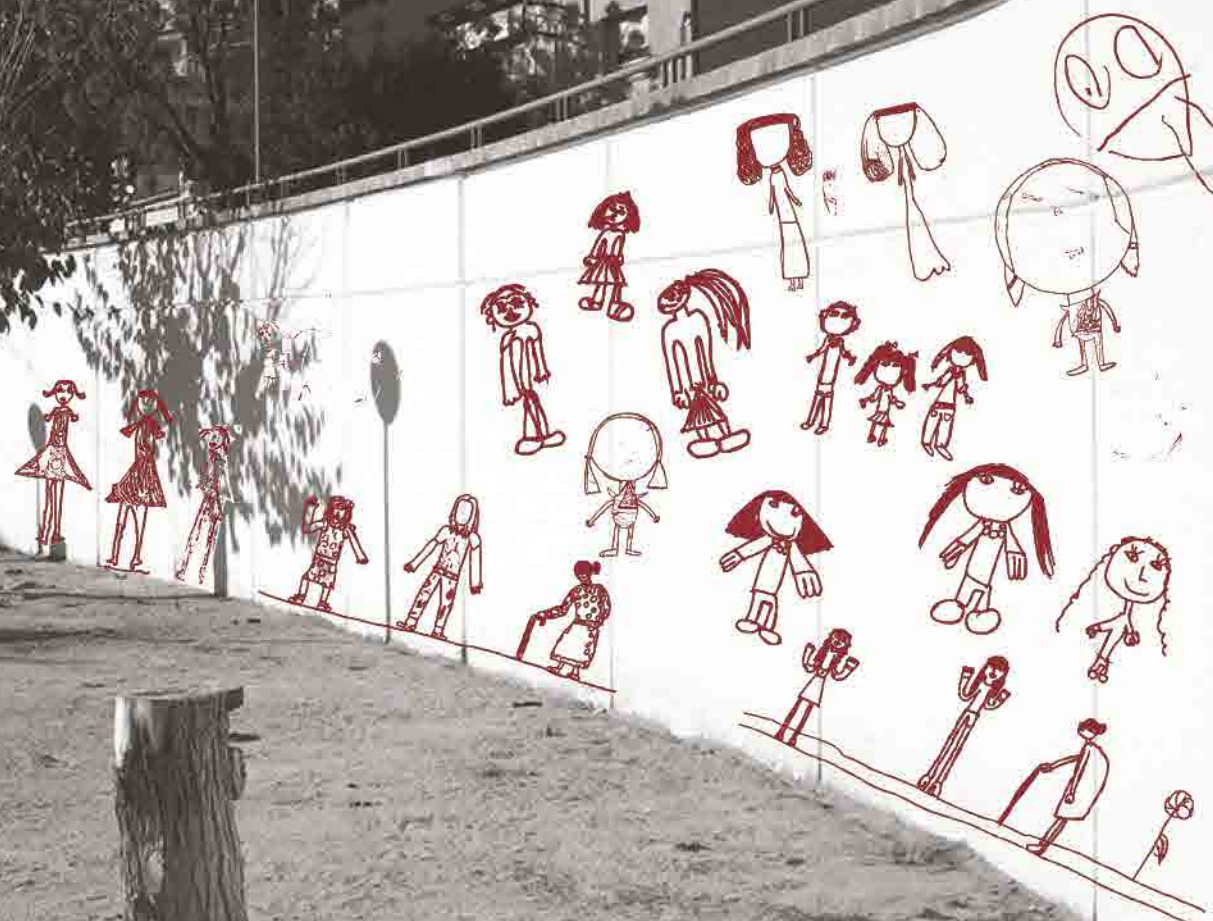
31	1 TOTS SANTS	2	3	4	5	6
7 ☾	8	9	10	11	12	13
14 ○	15	16	17	18	19	20 Dia Internacional dels Drets dels Infants
21 ☾	22	23	24	25 Dia Internacional per a l'eliminació de la Violència envers les Dones	26	27
28	29 ●	30 Dia Internacional de les Ciutats per la Vida - NO a la pena de mort	1	2	3	4

NOVEMBRE
2016

PLAÇA DE LES DONES

**«Emmarco amb quatre fustes
un pany de cel i el penjo a la paret.
Jo tinc un nom
i amb guix l'escric a sota.»**

“Divisa”, poema de Maria Mercè Marçal Maria
Mercè Marçal (Ivars d’Urgell 1952 - Barcelona
1998) del recull Bruixa de dol.

DESEMBRE
2016

28

29

1
Dia Mundial de la Lluita Contra la Sida

2

3
Dia Internacional de les Persones amb Discapacitat

4

5
Dia Internacional del Voluntariat

6
DIA DE LA CONSTITUCIÓ

7 ☾

8
LA IMMACULADA

9

10
Dia Internacional dels Drets Humans

11

12

13

14 ☉

15

16

17

18
Dia Internacional del Migrant

19

20

21 ☾

22

23

24

25
NADAL

26
SANT ESTEVE

27

28

29 ●

30

31

1

ALGUNS WEBS D'INTERÈS

ORGANISMES OFICIALS

INSTITUT CATALÀ DE LES DONES (GENERALITAT DE CATALUNYA)

<http://dones.gencat.cat/ca/>

SERVEI D'Ocupació DE CATALUNYA (GENERALITAT DE CATALUNYA)

http://www.oficinatreball.net/socweb/opencms/socweb_es/home.html

MINISTERI DE SANITAT, POLÍTICA SOCIAL I IGUALTAT

<http://www.msssi.gob.es/>

ESPAI FRANCESCA BONNEMAISON (DIPUTACIÓ DE BARCELONA)

<http://www.diba.es/francescabonnemaison/>

ENTITAT DE LES NACIONS UNIDES PER A LA IGUALTAT DE GÈNERE I L'APODERAMENT DE LES DONES (ONU DONES)

<http://www.unwomen.org/es>

SINDICATS

SECRETARIA DE LA DONA (COMISSIONS OBRERES DE CATALUNYA)

<http://www.ccoo.cat/dones>

UGT DE CATALUNYA

www.ugtatalunya.org/

USOC (UNIÓ SINDICAL OBRERA DE CATALUNYA)

<http://www.usoc.cat/>

ATENCIÓ A HOMES

ATENCIÓ, FORMACIÓ I INVESTIGACIÓ PSICOSOCIAL

<http://www.conexus.cat/>

ASSOCIACIONS D'HOMES

AHIGE (ASOCIACIÓN DE HOMBRES POR LA IGUALDAD)

<http://www.ahige.org/>

REVISTES I RÀDIOS

MUJERES EN RED. EL PERIÓDICO FEMINISTA

<http://www.mujaresenred.net>

REVISTA DE COMUNICACIÓN INTERACTIVA "MUJERES Y SALUD"

<http://mys.matriz.net>

REVISTA I CENTRE DE RECERCA DE DONES

<http://www.ub.es/duoda/>

RÀDIO INTERNACIONAL FEMINISTA

<http://www.fire.or.cr/>

RÀDIO LA INDEPENDENT

<http://www.laindependent.cat>

AGÈNCIA DE NOTÍCIES AMECCO

<http://www.amecopress.net>

ASSOCIACIONS DE DONES

EL SAFAREIG (GRUP DE DONES FEMINISTES DE CERDANYOLA DEL VALLÈS)

<http://www.safareig.pangea.org>

SERVEIS PER A LA DIVERSITAT SEXUAL (ACORD)

http://www.acordlgtb.org/inici_cast.htm

XARXA FEMINISTA

<http://www.xarxafeminista.org>

RED FEMINISTA (RED ESTATAL DE ORGANIZACIONES FEMINISTAS CONTRA LA VIOLENCIA DE GÈNERO)

<http://www.redfeminista.org/>

MUJERES EN RED (EL PERIÓDICO FEMINISTA)

<http://mujaresenred.net/>

ARTICLES DIARIS ESPECIALITZATS EN DEMOCRÀCIA DE GÈNERE

<http://singenerodedudas.com/>

CREATIVIAT VISUAL I REFLEXIÓ FEMINISTA

<http://mamametal.com/>

ASSOCIACIÓ DE DONES PERIODISTES DE CATALUNYA

http://www.adpc.cat/new_site/

OBSERVATORI DE LES DONES ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ

<http://www.observatoridelesdones.org/>

EL PORTAL DE LAS LATINOAMERICANAS

<http://www.mujareshoy.com/secciones/portada.shtml>

TAMAIA. ASSOCIACIÓ DE DONES CONTRA LA VIOLÈNCIA FAMILIAR

<http://tamaiaviuresenseviolencia.blogspot.com.es/>

FEDERACIÓN DE ASOCIACIONES DE MUJERES SEPARADAS Y DIVORCIADAS

<http://www.separadasydivorciadas.org/>

DERECHOS HUMANOS DE LAS MUJERES

<http://www.derechos.org/ddhh/mujer/>

ESPAI DEL COL·LECTIU DE DONES DE PANGEA

<http://www.pangea.org/dona/>

FUNDACIÓN MUJERES

<http://www.fundacionmujeres.es>

COMISSIÓ PER LA INVESTIGACIÓ DE MALTRACTAMENTS A DONES

<http://www.malostratos.org/>

DONES EN XARXA <http://donesenxarxa.cat/>

FUNDACIÓ SURT <http://www.surt.org/portada.html>

CA LA DONA <http://www.caladona.org>

ASSOCIACIÓ BENESTAR I DESENVOLUPAMENT <http://abd-ong.org>

NOMENCLÀTOR

Sabadell i les dones

http://ca.sabadell.cat/nomenclator/p/cercador_de_carrers_cat.asp?idcat=4

Nomenclàtor de Catalunya de carrers amb nom de dona

<http://carrersdones.icgc.cat/>

ISABEL VILÀ

Viquipèdia

https://ca.wikipedia.org/wiki/Isabel_Vil%C3%A0_i_Pujol

Article sobre Isabel Vilà a la *Revista de Girona*

<http://www.raco.cat/index.php/revistagirona/article/viewFile/111481/139078>

Isabel Vilà: *El sindicalisme femení*

<http://www.lluitadors.cat/2009/01/isabel-vil-el-sindicalisme-femeni.html>

DOLORES IBÁRRURI

Enciclopèdia catalana

<http://www.enciclopedia.cat/EC-GEC-0033321.xml>

Discursos per a la història: Dolores Ibárruri "La pasionaria"

<http://www.ccma.cat/catradio/alcarta/discursos-per-a-la-historia/discursos-per-a-la-historia-dolores-ibarruri-la-pasionaria/coleccio/1010/829137/>

Viquipèdia

https://ca.wikipedia.org/wiki/Dolores_Ib%C3%A1rruri_G%C3%B3mez

Biografías y vidas

<http://www.biografiasyvidas.com/biografia/i/ibarruri.htm>

TERESA CLARAMUNT

Article Teresa Claramunt a la revista Arraona

<http://www.raco.cat/index.php/Arraona/article/viewFile/204213/280845>

Viquipèdia

https://ca.wikipedia.org/wiki/Teresa_Claramunt_i_Creus

Teresa Claramunt a l'exposició bibliogràfica Les Veus de la igualtat

<http://www.upf.edu/materials/bib/expo/igualtat/lluitadores.html>

Pradas Baena, Maria Amàlia; Teresa Claramunt, la virgen roja barcelonesa: biografía y escritos. Barcelona: Virus, 2006. Llibre en PDF

<http://www.viruseditorial.net/pdf/TClaramunt.pdf>

MARIA ANTÒNIA SALVÀ

Viquipèdia

https://ca.wikipedia.org/wiki/Maria_Ant%C3%B2nia_Salv%C3%A0_i_Ripoll

Enciclopèdia catalana

<http://www.enciclopedia.cat/EC-GEC-0058323.xml>

NARCISA FREIXAS

Enciclopèdia catalana

<http://www.enciclopedia.cat/EC-GEC-0028216.xml>

Viquipèdia

https://ca.wikipedia.org/wiki/Narcisa_Freixas_i_Cruells

Article Associació de Mestres Directors

<http://www.assmmd.org/biografies/nfreixas.htm>

Bloc Rostoll musical, inclou algunes de les seves cançons

<http://rostollmusical.blogspot.com.es/p/narcisa-freixas.html>

MERCÈ RODOREDA

Fundació Mercè Rodoreda

<http://www.mercerodoreda.cat/>

Viquipèdia

https://ca.wikipedia.org/wiki/Merc%C3%A8_Rodoreda_i_Gurgu%C3%AD

Mercè Rodoreda a Lletra

<http://lletra.uoc.edu/ca/autor/merce-rodoreda>

Mercè Rodoreda a Escriptors

<http://www.escriptors.cat/autors/rodoredam/>

MARIA MONTESSORI

Viquipèdia

https://ca.wikipedia.org/wiki/Maria_Montessori

Biografia de Maria Montessori <http://www.biografiasyvidas.com/biografia/m/montessori.htm>

15 principis d'educació de Maria Montessori <https://lamenteesmaravillosa.com/los-15-principios-de-maria-montessori-para-educar-ninos-felices/>

Mètode Montessori

<http://www.psicopedagogia.com/articulos/?articulo=350>

DOLORS VIÑAS

Viquipèdia

https://ca.wikipedia.org/wiki/Dolors_Vi%C3%B1as_i_Camps

Carrers amb història dedicat a Dolores Viñas de l'I-Sabadell

<http://www.isabadell.cat/persones/carrers-amb-historia-dolors-vinas-i-lacademia/>

Bloc que inclou una entrada a Dolores Viñas

<https://asfdiari.wordpress.com/2011/06/10/dolors-vinas-i-maria-teresa-gavarrro-escriptors-i-pedagogues-molt-vinculades-a-sabadell/>

MARIA TERESA GAVARRÓ

Viquipèdia

https://ca.wikipedia.org/wiki/Maria_Teresa_Gavarr%C3%B3_i_Castelltort

Article de l'I-Sabadell dedicat al seu carrer

<http://www.isabadell.cat/persones/carrers-amb-historia-51-maria-teresa-gavarrro/>

MARES DE LA PLAÇA DE MAIG

Asociación Madres de la Plaza de Mayo

<http://www.madres.org/navegar/nav.php>

Asociación Abuelas de la Plaza de Mayo

<http://www.abuelas.org.ar/>

Viquipèdia

https://ca.wikipedia.org/wiki/Asociaci%C3%B3n_Madres_de_Plaza_de_Mayo

SINDICALISTES, POLÍTQUES, DEDICADES A L'ACTIVISME SOCIAL

Dossiers exposició dones sindicalistes

<http://www.ccoo.cat/cultura/diadeladona/expo.pdf>

POETES I ESCRIPTORES

Exposició que ret homenatge a 12 poetes catalanes

http://biblioteques.gencat.cat/ca/biblio_tematic/promocio_lectura_cultura/exposicions/dones_poetes/

Associació d'escriptors en Llengua Catalana

<http://www.escriptors.cat/>

Lletra, la literatura catalana a internet

<http://lletra.uoc.edu/>

Dona i literatura UB

<http://www.ub.edu/cdona/GRC.htm>

PEDAGOGUES

Calendari 2001 dedicat a pedagogues catalanes

http://dones.gencat.cat/web/content/03_serveis/docs/publicacions_calendari2001.pdf

PENSAMENT

Seminari Filosofia i Gènere UB

<http://www.ub.edu/filosofia/genere/>

BIBLIOGRAFIA

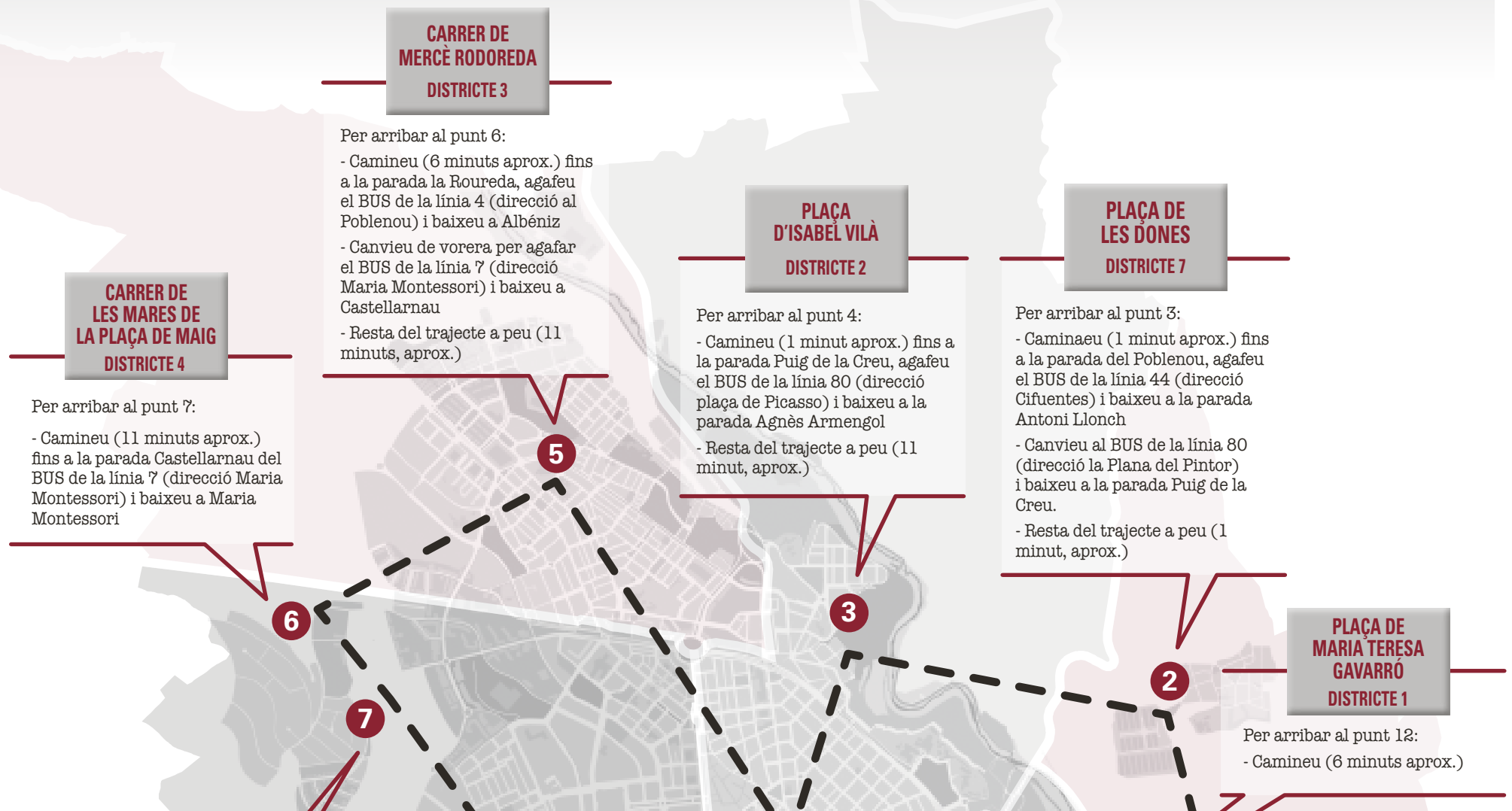
Barcelona amb nom de dona

<http://barcelonallibres.bcn.cat/ca/publicacions/barcelona-amb-nom-de-dona>

SABADELL I LES DONES

UN PASSEIG PER LA HISTÒRIA

L'itinerari es pot iniciar a qualsevol dels punts. La persona ayesada a caminar el pot fer a peu (fragmentant-lo per etapes) o bé pot fer servir el transport públic, fent les combinacions d'autobús que cregui pertinents. Les combinacions d'autobús que us indiquem aquí són orientatives ja que, en funció de l'horari, hi pot haver variacions. També hi ha altres combinacions possibles (les podeu consultar a www.tus.es).

**JARDÍ DE
MARIA MONTESSORI
DISTRICTE 4**

Per arribar al punt 8:

- Agafeu el BUS de la línia 11 (direcció Sabadell-Badia) i baixeu a Marià Aguiló
- Resta del trajecte a peu (4 minuts, aprox.)

**PLAÇA DE
DOLORS VIÑAS
DISTRICTE 2**

Per arribar al punt 5:

- Camineu (2 minuts aprox.) fins a la parada Embarcador, agafeu el BUS de la línia 55 (direcció la Roureda) i baixeu a la parada la Roureda
- Resta del trajecte a peu (6 minuts, aprox.)

**CARRER DE
MARIA ANTONIA
SALVÀ
DISTRICTE 5**

Per arribar al punt 9:

- Camineu (5 minuts aprox.) fins a la parada Treball, agafeu el BUS línia 10 (direcció plaça de Picasso) i baixeu a Picasso
- Resta del trajecte a peu (4 minuts, aprox.)

**CARRER DE
TERESA CLARAMUNT
DISTRICTE 6**

Per arribar al punt 10:

- Camineu (5 minuts aprox.) fins a la parada Picasso, agafeu el BUS de la línia 1 (direcció Can Deu) i baixeu a Fontanella
- Resta del trajecte a peu (2 minuts, aprox.)

**CARRER DE
LES COSIDORES
DISTRICTE 6**

Per arribar al punt 11:

- Camineu (8 minuts aprox.) fins a la parada de les Termes, agafeu el BUS de la línia 5 (direcció Can Rull) i baixeu a Antoni Llonch
- Resta del trajecte a peu (5 minuts, aprox.)

**PLAÇA DE
DOLORES IBARRURI
DISTRICTE 7**

Per arribar al punt 2:

- Camineu (3 minuts aprox.) fins a la parada Torre-romeu
- Agafeu el BUS de la línia 44 (direcció al Poblenou)
- Baixeu al Poblenou. Resta del trajecte a peu (1 minut, aprox.)

4

8

9

10

12

11

1

**CARRER DE
NARCISA FREIXAS
DISTRICTE 1r**

MÉS INFORMACIÓ:

Regidoria de Drets Civils i Ciutadania

C. de Sant Pau, 34. 08201 Sabadell

Tel. 93 745 19 53

dretscivils@ajsabadell.cat

www.sabadell.cat/dretscivils

www.facebook.com/sbddretscivils

twitter.com/sbddretscivils

Centre d'Atenció a la Dona

C. de Vidal, 146, 08208 Sabadell

Tel. 93 724 61 67

cad@ajsabadell.cat

www.sabadell.cat/dona

2016

Autores de les imatges: **Laia Ramiro Rubal** (Gialla Farfalla), fotògrafa i **Judit Carcolse Patón**, dissenyadora gràfica

Tria de carrers i textos: **Anna Cabeza Gutés**

Ajuntament de Sabadell

Generalitat
de Catalunya

Diputació
Barcelona

Hi col·labora:

TUS *Transports Urbans
de Sabadell*